

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Ewa Polkowska

LKA.410.026.02.2018

Pan
Maciej Bando
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki
Urząd Regulacji Energetyki
Al. Jerozolimskie 181
02-222 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/086 – Efekty termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych będących w zasobach spółdzielni mieszkaniowych, realizowanej z udziałem środków publicznych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Regulacji Energetyki – Południowy Oddział Terenowy z siedzibą w Katowicach
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maciej Bando, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki od dnia 2 czerwca 2014 r., a wcześniej od 11 grudnia 2013 r. pełniący obowiązki Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki
Zakres przedmiotowy kontroli	Zasadność zmian taryf energii cieplnej
Okres objęty kontrolą	Lata 2014-2018 (do 16 października)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Mieczysław Handzel, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/276/2018 z 4 września 2018 r. (akta kontroli str. 1-2)

---

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

W latach 2014-2018 kontrolowana jednostka rzetelnie realizowała zadania dotyczące weryfikacji zasadności zmian taryf energii cieplnej. Analizowała koszty będące podstawą do określenia taryfy w oparciu o sprawozdania finansowe oraz plany rzeczowo-finansowe składane przez przedsiębiorstwa energetyczne. Uwzględniając charakterystykę techniczną przedsiębiorstwa, na podstawie dokumentacji źródłowej wskazującej m.in. na wielkość zamówionej mocy cieplnej, roczną sprzedaż ciepła oraz ilość nośnika ciepła, weryfikowała wykazane przez przedsiębiorstwa planowane dla pierwszego roku obowiązywania taryfy, uzasadnione roczne koszty wykonywania działalności gospodarczej, modernizacji i rozwoju oraz realizacji inwestycji. Jednocześnie Oddział podejmował stosowne działania, aby zatwierdzana taryfa uwzględniała ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek. Wydawane decyzje w sprawie zatwierdzenia taryfy zawierały wszystkie elementy wymagane ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³, a taryfy wyłącznie dozwolone pozycje cen stawek i opłat, co było zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło⁴. Objęte kontrolą postępowania w sprawie zatwierdzenia taryf dla ciepła prowadzono sprawnie i szybko, z wyjątkiem jednego postępowania (na 10 zbadanych), które nie zostało załatwione w terminie określonym w art. 35 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego. W terminie przewidzianym w art. 237 § kpa, nie zostało załatwionych pięć (spośród 10 zbadanych) skarg dotyczących taryf dla ciepła.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zasadność zmian taryf energii cieplnej

Opis stanu
faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą, w skład Urzędu Regulacji Energetyki wchodził m.in. Południowy Oddział Terenowy z siedzibą w Katowicach⁵, który swym zakresem działania obejmował województwo śląskie i świętokrzyskie. Do zadań Oddziału należało m.in. wszczynanie i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących zatwierdzania taryf dla przedsiębiorstw energetycznych objętych obowiązkiem uzyskania koncesji. Struktura Oddziału była bezwydziałowa. Całością prac Oddziału kierował Dyrektor Oddziału, który mógł powołać zespoły problemowe, do realizacji określonych zadań. Prowadzeniem postępowań administracyjnych w ww. sprawach w latach 2014-2018 zajmowało się od sześciu do dziewięciu osób. W latach 2014-2018 upoważnione do wydawania decyzji w imieniu Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki były dwie osoby.

(akta kontroli str. 4-7, 12-17)

2. W latach 2014-2018 (I półrocze) do Oddziału wpłynęło ogółem 315 wniosków w sprawie zmiany dotychczasowej taryfy dla ciepła bądź zatwierdzenia nowej taryfy

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz.U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm., dalej kodeksem postępowania administracyjnego lub kpa.

⁴ Zwany dalej „rozporządzeniem taryfowym”. Do dnia 8 listopada 2017 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. (Dz. U. Nr 194, poz. 1291), a od dnia 9 listopada 2017 r. - rozporządzenie Ministra Energii z dnia 22 września 2017 r. (Dz. U. poz. 1988).

⁵ Zwany dalej: Oddziałem.

dla ciepła. Oddział nie dysponował danymi, ile z tych wniosków było uzasadnionych zmniejszonym zapotrzebowaniem na ciepło. Dyrektor Oddziału URE w Katowicach wskazał, że w większości przypadków jednym z elementów uzasadnienia wniosku w sprawie zatwierdzenia taryfy dla ciepła była zmiana (raczej zmniejszenie niż zwiększenie) mocy zamówionej przez odbiorców. Zmniejszenie mocy zamówionej przez spółdzielnie mieszkaniowe nie było najistotniejszym czynnikiem wpływającym na zmianę cen i stawek opłat zawartych w taryfie, a zdecydowanie większy wpływ miało zmniejszenie mocy ciepła przez odbiorców przemysłowych.

(akta kontroli str. 8, 31-40)

3. W latach 2014-2018 Oddział wydał 231 decyzji⁶ zatwierdzających taryfę dla ciepła, w tym 155 zatwierdzających wzrost taryf dla energii cieplnej (119 decyzji dla przedsiębiorstw ciepłowniczych). W badanym okresie Oddział wydał jedną decyzję zatwierdzającą wzrost taryfy dla ciepła (o 0,04%) dla spółdzielni mieszkaniowej będącej jednocześnie przedsiębiorstwem energetycznym dostarczającym ciepło do swoich budynków.

(akta kontroli str. 21-40)

4. Na 231 decyzji wydanych przez Oddział w sprawie zatwierdzenia taryfy dla ciepła w latach 2014-2018, w 40 decyzjach Oddział zatwierdził wnioskowane przez przedsiębiorstwa wartości, w 190 przypadkach zatwierdził stawki w wysokości niższej niż wnioskowane, a w jednym przypadku odmówił zatwierdzenia taryfy.

(akta kontroli str. 21-40)

5. Przyczyną zatwierdzania niższych wartości taryf niż wnioskowane był stwierdzony podczas prowadzonych przez Oddział postępowań brak prawidłowego oszacowania przez przedsiębiorstwa energetyczne planowanych kosztów, stanowiących podstawę ustalania taryfy. W toku prowadzonych postępowań pracownicy Oddziału dokonywali analizy i weryfikacji kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach dla ciepła, przedkładanych do zatwierdzenia. Taką analizę i weryfikację dokonywali na podstawie przedstawionej przez przedsiębiorstwo dokumentacji źródłowej, wskazującej m.in. na wykonane w roku ubiegłym oraz planowane na pierwszy rok obowiązywania taryfy jednostkowe koszty, zgodnie z § 12 ust. 2 rozporządzenia taryfowego. Dokonując ich oceny i weryfikacji z dokumentacją źródłową, Oddział wzywał przedsiębiorstwa energetyczne do szczegółowego uzasadnienia i udokumentowania kosztów prowadzonej działalności, stanowiących podstawę ustalenia taryfy.

(akta kontroli str. 21-40, 76-101)

6. W latach 2014-2018 w Oddziale wydano jedną decyzję odmawiającą zatwierdzenia taryfy dla ciepła, w uzasadnieniu podając, że taryfa nie zapewniała ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen. Przedsiębiorstwo energetyczne nie odwołało się od tej decyzji.

(akta kontroli str. 21-40)

7. W latach 2014-2018 nie wystąpiły przypadki składania przez przedsiębiorstwa energetyczne z obszaru województwa śląskiego i świętokrzyskiego odwołań od decyzji w sprawie taryf dla ciepła.

(akta kontroli str. 21-40)

8. Szczegółowej analizie poddano 10 postępowań o zatwierdzenie taryfy dla ciepła prowadzonych przez Oddział w latach 2014-2018 na wniosek przedsiębiorstw ciepłowniczych. W ośmiu przypadkach zatwierdzona taryfa była wyższa od

---

⁶ Wg stanu na dzień 5 września 2018 r.

poprzednio obowiązującej (od 0,51 do 5,18%), a w dwóch niższa (od 0,34 do 5,53%). Na zmianę zatwierdzonych taryf wpływ miała zmiana zamówionej mocy ciepłej (w pięciu przypadkach spadek, a w trzech wzrost), zmiana rocznej sprzedaży ciepła, zmiana uzasadnionych rocznych kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (w tym m.in. wzrost kosztów zakupu uprawnień do emisji CO₂, wzrost kosztów zakupu paliwa węglowego).

W badanej próbie Oddział rzetelnie analizował i weryfikował koszty będące podstawą do określenia taryfy. Analizowano je m.in. w oparciu o:

- sprawozdania finansowe, wobec których Oddział dysponował informacją⁷, że zbadane zostały zgodnie z przepisami o rachunkowości, stosownie do wymogu określonego w § 12 ust. 2 rozporządzenia taryfowego;
- dokumenty wskazujące na planowane dla pierwszego roku stosowania taryfy koszty związane z realizacją poszczególnych zadań przedsiębiorstwa⁸;
- koszty wynikające z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej⁹;
- plany inwestycji i/lub remontów oraz plan rozwoju, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne¹⁰.

Powyższe działania były zgodne z wymogami art. 47 ust. 2e ww. ustawy oraz § 12 rozporządzenia taryfowego.

(akta kontroli str. 76-101)

9. W 10 kontrolowanych postępowaniach zatwierdzane przez Oddział taryfy zawierały wyłącznie dozwolone pozycje cen stawek opłat, zgodnie z § 7 rozporządzenia taryfowego.

(akta kontroli str. 76-101)

10. W 10 kontrolowanych postępowaniach dla pierwszego roku stosowania taryfy uzasadnione roczne koszty, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia taryfowego, oraz planowane przychody przedsiębiorstwa energetycznego określone były na podstawie przedstawianych przez przedsiębiorstwa energetyczne dokumentów źródłowych, zgodnie z § 12 ust. 3 rozporządzenia taryfowego. W zależności od charakterystyk technicznych poszczególnych przedsiębiorstw, razem z wnioskami o zatwierdzenie taryfy lub w ramach uzupełnienia wniosków przedsiębiorstwa te składały m.in.:

- wykazy odbiorców, zawierające dane dotyczące wielkości mocy zamówionej (według grup taryfowych i/lub według poszczególnych podmiotów);
- umowy z odbiorcami - w przypadku zmian mających wpływ na zamówioną moc, kalkulacje planowanej wielkości sprzedaży ciepła oraz strat ciepła;
- umowy na dostawę paliwa, energii elektrycznej do poszczególnych źródeł ciepła;
- plany amortyzacji w podziale na poszczególne składniki majątku;

⁷ Wraz ze sprawozdaniem przekazywano opinię i/lub raport z badania sprawozdania finansowego.

⁸ Z uwzględnieniem jego charakterystyki technicznej (w podziale na koszty stałe i zmienne, w tym m.in. koszty wynagrodzeń i świadczeń, amortyzacji, koszty usług obcych, podatków i opłat, materiałów, ubezpieczeń, koszty zakupu paliwa, energii elektrycznej i wody, opłat za korzystanie ze środowiska).

⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 831 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 755 ze zm., zwana dalej ustawą - Prawo energetyczne.

- plany remontów i/lub inwestycji wraz z informacjami stanowiącymi podstawę przyjęcia do ustalenia wysokości kosztów realizacji zadań remontowych uwzględnionych w ww. planie;
- kalkulację planowanych kosztów zakupu uprawnień do emisji CO₂;
- kalkulację planowanych wynagrodzeń oraz świadczeń na rzecz pracowników;
- szczegółowe informacje odnośnie do kosztów przyjętych przez przedsiębiorstwo jako uzasadnione.

W ośmiu zatwierdzonych taryfach przedsiębiorca uwzględnił w taryfie zwrot z zaangażowanego kapitału, a w dwóch zrezygnował z jego uwzględniania. Oddział weryfikował, czy wyliczenia ww. zwrotu dokonane zostało w oparciu o wytyczne zawarte w informacjach Prezesa URE w sprawie zasad i sposobu ustalenia oraz uwzględniania w taryfach dla ciepła zwrotu z kapitału oraz formuł i wskaźników stosowanych przy ustalaniu zwrotu z kapitału¹¹, w tym m.in. WACC, WRA, współczynnika EVA, oraz „U”¹².

Na podstawie wykazanych przez przedsiębiorstwo, dla pierwszego roku stosowania taryfy, uzasadnionych kosztów wykonywania działalności gospodarczej wyliczono uzasadniony planowany przychód przedsiębiorstwa, będący rezultatem wprowadzenia nowej taryfy oraz podstawą kalkulacji cen i stawek opłat w niej ustalanych. Wartości planowane podczas prowadzonych postępowań niejednokrotnie ulegały zmianom z uwagi na liczne wzywianie przedsiębiorstw do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia dokumentacji, a także wskutek dokonywania weryfikacji przez Oddział uzasadnionych kosztów prowadzenia działalności w tym zakresie.

(akta kontroli str. 76-101)

11. W ramach procesu zatwierdzania ustalonych przez przedsiębiorstwa energetyczne taryf Oddział analizował sposób ich ustalenia (kalkulacji), z uwzględnieniem zarówno osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez przedsiębiorstwa, jak i ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat. W tym celu weryfikował przyjęte do wyliczenia taryfy koszty z dokumentacją źródłową (umowy, faktury, wydruki z kont księgowych) pod kątem respektowania zasad kalkulacji, określonych w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo energetyczne, zgodnie z którym taryfy dla paliw gazowych lub energii należy kalkulować w sposób zapewniający pokrycie kosztów uzasadnionych koncesjonowanej działalności gospodarczej wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność. W myśl art. 3 pkt 21 ww. ustawy, kosztami uzasadnionymi są koszty niezbędne do wykonania zobowiązań powstałych w związku z prowadzoną przez przedsiębiorstwo energetyczne działalnością w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania i dystrybucji, obrotu paliwami lub energią oraz przyjmowane przez przedsiębiorstwo energetyczne do kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w taryfie, w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony

¹¹ Informacje Prezesa URE: nr 9/2013 w sprawie sposobu ustalania oraz uwzględniania w taryfach dla ciepła zwrotu kapitału (kosztu kapitału) na latach 2013-2015, nr 47/2015 na lata 2016-2020, nr 8A/2018 na lata 2018-2020 oraz nr 34/2018 na lata 2018-2020.

¹² WACC - średni ważony koszt kapitału.

WRA - planowana wartość regulacyjna środków trwałych netto, faktycznie zaangażowanych w prowadzenie danej działalności koncesjonowanej w zakresie zaopatrzenia odbiorców w ciepło w pierwszym roku stosowania taryfy.

EVA - wskaźnik efektywności wykorzystania majątku wskazujący faktyczne wykorzystanie aktywów trwałych.

„U” - wskaźnik zapewniający ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat, ograniczający nadmierny wzrost opłat ponoszonych przez odbiorców. To stosunek publikowanych każdego roku przez Prezesa URE średniej jednostkowej ceny z wytwarzania ciepła/stawki przesyłowej CS do planowanej przez przedsiębiorstwo ceny albo stawki przesyłowej na pierwszy rok stosowania taryfy Cp.

interesów odbiorców; koszty uzasadnione nie są kosztami uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów podatkowych. Uwzględniano także tylko taką wysokość zwrotu z zaangażowanego kapitału, jaka została uznana za uzasadnioną zgodnie z wytycznymi Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki¹³. W wyniku prowadzonych postępowań przedsiębiorstwa energetyczne dokonywały weryfikacji kalkulacji taryf, niejednokrotnie powodując zmniejszenie wyliczonych cen i stawek opłat za ciepło¹⁴.

(akta kontroli str. 76-101)

12. W trzech z dziesięciu analizowanych postępowań, przedsiębiorstwa energetyczne zastosowały dla źródła ciepła, w których ciepło było wytwarzane w jednostkach kogeneracji, uproszczony sposób kalkulacji cen i stawek opłat, zgodnie z § 13 rozporządzenia taryfowego. Przyczyną zastosowania takiego uproszczonego sposobu kalkulacji cen i stawek opłat, było posiadanie przez przedsiębiorstwo energetyczne jednostki kogeneracji. Ten uproszczony sposób został zastosowany tylko w stosunku do tego źródła ciepła, a okres stosowania tej taryfy wynosił rok od jej wprowadzenia.

(akta kontroli str. 76-101)

13. Decyzje wydane w wyniku kontrolowanych 10 postępowań w sprawie zatwierdzenia taryf dla ciepła zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 107 kpa. Wszystkie decyzje wydane zostały przez osobę posiadającą stosowne upoważnienie Prezesa URE.

(akta kontroli str. 76-101)

14. Na 10 objętych kontrolą postępowań w sprawie zatwierdzenia taryfy dla ciepła, dziewięć zakończonych zostało w terminach określonych w art. 35 § 3 kpa¹⁵ (w siedmiu decyzję wydano w terminie nieprzekraczającym miesiąca, a w dwóch w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od dnia otrzymania wniosku).

(akta kontroli str. 76-101)

15. W latach 2014-2018¹⁶ do Oddziału wpłynęło ogółem 17 skarg odbiorców w zakresie zatwierdzonych przez Oddział taryf dla przedsiębiorców. Szczegółowej analizie poddano 10 z nich, na podstawie których ustalono, że pięć z nich rozpatrzono w terminie nieprzekraczającym miesiąca, zgodnie z art. 237 § 1 kpa, zaś pięć - w terminie dłuższym niż jeden miesiąc.

Przedmiotem skarg dotyczących taryf dla ciepła był przede wszystkim nieuzasadniony, zdaniem skarżących, wzrost tych taryf. Oddział zawiadomił stronę skarżącą o dokonanych ustaleniach udzielając odpowiedzi za pośrednictwem operatora pocztowego listami poleconymi.

(akta kontroli str. 12-17, 41)

16. W latach 2014-2018 w Oddziale URE w Katowicach nie przeprowadzono kontroli zewnętrznych, wewnętrznych lub zadań audytowych w zakresie rozpatrywania wniosków i wydawania decyzji w sprawie taryf dla ciepła.

(akta kontroli str. 10-17)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Stwierdzone
nieprawidłowości

¹³ Według Informacji Prezesa URE w sprawie zasad i sposobu ustalania oraz uwzględniania w taryfach dla ciepła zwrotu z kapitału przyjmuje się, że zmiana przychodów ustalona zgodnie z opisanym w tej informacji algorytmem, nie narusza zasady ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen, a uwzględnienie zwrotu z kapitału nie powoduje nadmiernego wzrostu opłat ponoszonych przez odbiorców.

¹⁴ Tzw. efekt regulacyjny wyliczany przez Oddział do sprawozdań dla Prezesa URE wyniósł łącznie 17 933 tys. zł.

¹⁵ Z uwzględnieniem art. 35 § 5 kodeksu postępowania administracyjnego (tj. po odliczeniu terminów i okresów, o których tam mowa).

¹⁶ Do dnia 13 września 2018 r.

1. Jedno spośród 10 zbadanych postępowań o zatwierdzenie taryfy dla ciepła, Oddział załatwił z przekroczeniem terminów, o których mowa w art. 35 § 3 kpa, w sytuacji gdy po stronie organu nie wystąpiły przyczyny, które mogłyby w obiektywny sposób uzasadniać przedłużenie czasu trwania postępowania w przedmiocie zatwierdzenia taryfy.¹⁷

Postępowanie to zostało wszczęte na wniosek z dnia 24 listopada 2014 r., a zakończone wydaniem decyzji w dniu 10 czerwca 2015 r. Uwzględniając okresy, o których mowa w art. 35 § 5 ww. kodeksu - postępowanie to trwało ponad 18 tygodni.

Dyrektor Oddziału wskazał na szczególnie skomplikowany charakter tego postępowania jako główną przyczynę przedłużonego jego prowadzenia, a także na konieczność dogłębnej analizy i weryfikacji kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat zawartych w taryfach, wielokrotne wzywianie przedsiębiorstwa do uzupełnienia wniosków, w tym także oczekiwanie na wyjaśnienia i dokumentację; ogromne obciążenie Oddziału rozpatrywaniem innych spraw, oraz że przedmiotowa taryfa była jedną z największych i najtrudniejszych taryf zatwierdzanych przez Oddział.

W powyższym przypadku przy ustalaniu terminu załatwienia sprawy, NIK nie wliczył okresów oczekiwania, na uzupełnienie przez wnioskodawcę dokumentacji. W ocenie NIK, problemy organizacyjne po stronie organu czy wyjątkowo trudny charakter prowadzonego postępowania nie stanowią przyczyn, które mogłyby uzasadniać przedłużenie czasu prowadzenia postępowania administracyjnego.

(akta kontroli str. 76-177, 187-198)

2. W przypadku pięciu¹⁸ z 10 objętych badaniem skarg dotyczących zatwierdzonych przez Oddział taryf dla ciepła, nie załatwiono ich w terminie miesiąca¹⁹, co było niezgodne z art. 237 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie nie zawiadomiono strony o przyczynach tej zwłoki i nie wskazano nowego terminu załatwienia sprawy oraz nie pouczone wnoszącego o prawie do wniesienia ponaglenia²⁰, stosownie do art. 36 kpa, w związku z art. 237 § 4 ww. kodeksu. Zgodnie z art. 237 § 1 kpa organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca, zaś zgodnie z art. 36 § 1 ww. kodeksu o każdym przypadku niezakończonych spraw w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia, a zgodnie z art. 36 § 2 ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

Dyrektor Oddziału wyjaśnił, że w tych przypadkach nie był zobligowany do stosowania terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego i tryb postępowania w tego typu sprawach nie został uregulowany w przepisach prawa. Ponadto wskazał, że uwzględniając czas dany podmiotowi do zajęcia stanowiska, sprawy były załatwiane w terminie miesiąca.

¹⁷ Pierwsze wezwanie o uzupełnienie wniosku wystosowano do przedsiębiorcy po upływie 56 dni od dnia złożenia wniosku. Następnie po 41 dniach od uzupełnienia wniosku wystosowano kolejne wezwanie do przedsiębiorcy. Z kolei po 36 dniach od uzupełnienia przez przedsiębiorcę wniosku, poinformowano go o zakończeniu postępowania dowodowego i wyznaczono mu terminu do zapoznania się z zebrany materiał dowodowy.

¹⁸ Skarga z dnia: 28 listopada 2017 r., 3 kwietnia 2018 r., 24 listopada 2017 r., 4 maja 2016 r., 7 marca 2016 r.

¹⁹ Pomiędzy wpływem pisma a udzieleniem na niego odpowiedzi minęło: w jednym postępowaniu 32 dni, w drugim 34 dni, w trzecim 37 dni, w czwartym 42 dni, a w piątym 56 dni.

²⁰ W dwóch przypadkach (dotyczy wniosku z dnia 24 listopada 2017 r. oraz wniosku z dnia 4 maja 2016 r.) poinformowano wnoszącego, że wystosowano wezwanie do przedsiębiorstwa energetycznego i udzielenie odpowiedzi nastąpi po otrzymaniu dodatkowych informacji.

NIK nie podziela złożonych wyjaśnień, bowiem kodeks postępowania administracyjnego normuje w dziale VIII tryb postępowania w sprawie skarg i wniosków składanych m.in. do organów administracji publicznej. Zakres przedmiotowy określony został w art. 227 (jeśli chodzi o skargi) i w art. 241 (jeśli chodzi o wnioski) ww. kodeksu. Zarówno w przypadku skarg jak i wniosków, organ obowiązany jest stosować terminy określone w art. 237 § 1 tego kodeksu. Do ich wyliczenia nie ma zastosowania regulacja określona w art. 35 § 5 tego kodeksu.

(akta kontroli str. 12-17, 41-75, 187-195)

IV. Wniosek

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek

Podjęcie działań w celu zapewnienia terminowej realizacji zarówno prowadzonych przez Oddział postępowań administracyjnych w sprawie zatwierdzenia taryf dla ciepła, jak i skarg składanych przez odbiorców dotyczących taryf dla ciepła.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 28 listopada 2018 r.

Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli
Ewa Polkowska

.....
podpis